

LINGUA GALEGA E LITERATURA II

OPCIÓN A

- 2 Agora, que gastei os meus outonos
e ben entrado xa no propio inverno,
acredito no fugaz e no eterno
4 e só me asusta o raio, non os tronos.
- 6 Un, dende fai moitos anos, comprendeu
que todo é asegún e relativo
e ninguén é tan bo nen tan cativo,
8 nen podemos prescindir do propio eu.
- 10 Gardo dentro de min toda a fragancia
dos amados rincós da miña infancia
e os recendos que tiña a vella casa.
- 12 Foi chama o meu amor. Agora é brasa.
Saleta sempre. Perdón pola arrogancia:
14 "A luz é poderosa. A tebra, escasa."

Manuel María, *Sonetos á Casa de Hortas* (1997)

1. Explica de maneira breve a situación vital que nos describe o poema; baséate nel pero usa as túas propias palabras. [1 punto]
2. Explica o sentido que teñen no texto as seguintes expresións: a) *gastei os meus outonos e (estou) ben entrado xa no inverno* (versos 1-2); b) *só me asusta o raio, non os tronos* (verso 4). [1 punto]
3. Elabora un texto expoñendo de maneira argumentada os retos que presenta para a nosa sociedade actual o acusado avellentamento da poboación. (Extensión aprox. 200-250 palabras) [3 puntos]
4. A palabra *rincós* (verso 10) amosa un fenómeno dialectal que caracteriza un dos bloques dialectais do galego. Cal é ese fenómeno? Que bloque dialectal caracteriza? Señala outros dous fenómenos característicos dese bloque. [1 punto]
5. Indica se é aberta ou pechada a vogal tónica das seguintes palabras do texto: [1 punto]
agora (v. 1) *outono* (v. 1) *ben* (v. 2) *eterno* (v. 3) *só* (v. 4)
todo (v. 6) *ninguén* (v. 7) *podemos* (v. 8) *recendo* (v. 11) *amor* (v.12)
6. Responde unha destas dúas preguntas (escolle só unha; extensión aprox. 200-250 palabras): [1 punto]
 - a) O galego: lingua en vías de normalización.
 - b) O galego a finais do século XX e comezos do XXI: características lingüísticas fundamentais. Contexto histórico e situación sociolingüística.
7. Responde unha destas dúas preguntas (escolle só unha; extensión aprox. 400 palabras): [2 puntos]
 - a) A prosa do primeiro terzo do XX: as Irmandades e o Grupo Nós (narrativa, ensaio e xornalismo).
 - b) A literatura do exilio entre 1936 e 1975: poesía, prosa e teatro.

LINGUA GALEGA E LITERATURA II

OPCIÓN B

2 Os médicos están a enganarnos, mais eles non o saben. Os visitantes médicos están a enganar os
4 médicos, mais tampouco o saben. As compañías farmacéuticas están a enganarnos a todos, alguén dentro
6 delas sábeo. Isto vén a conto porque, segundo parece, é probable que algúns dos medicamentos que nos
receitan non fagan o efecto desexado ou polo menos non coa eficacia que proclaman os posuidores das
patentes. Esta pouco saudable nova é unha das lecturas que se poden extraer dun traballo realizado por
uns investigadores da Universidade de Toronto e publicado recentemente no *British Medical Journal*.

8 A principal conclusión deste traballo, non de todo innovadora, é que cando un estudo científico para o
10 desenvolvemento dun novo fármaco está financiado por unha compañía farmacéutica, o resultado tende a
12 favorecer o produto fabricado por esa compañía –cunha probabilidade de 4 a 1–. Este desequilibrio non
existe nos estudos financiados por outras fontes. Ou sexa, existe unha presión económica, unha man
pantasma, que pode dirixir experimentos en principio puramente científicos, e por tanto puramente
obxectivos, e trocalos en ciencia mal feita para favorecer os intereses das grandes compañías.

14 Os médicos poden facer pouco ou nada. A pesar de que, coa súa mellor vontade, receiten os fármacos
que realmente cren que son os mellores, poden estar confundidos. Mais non confundidos polos visitantes
16 médicos, senón pola letra pequena dos informes científicos. Con esta prostitución do proceso de creación
científica todos perden, empezando polos pacientes. Uns perden credibilidade e outros a saúde.

18 Moitos laboratorios das nosas universidades non teñen máis remedio que aceptar suculentas ofertas
das grandes compañías farmacéuticas para seguir investigando xa que os gobernos son extremadamente
20 inútiles para comprender que a investigación científica é algo que nos beneficia a todos. A mellor
solución é convencer os políticos de que o investimento en ciencia é beneficioso para todos. O problema é
que as ciencias básicas funcionan a longo prazo, mais os políticos non.

Xurxo Mariño, *Os dados do reloxeiro: ciencia amena para mentes inquietas* (2005)

1. Elabora un esquema do texto. [1 punto]
2. Explica o significado que teñen no texto as seguintes expresións: *man pantasma* (liñas 10-11), *letra pequena* (l. 15), *prostitución do proceso de creación científica* (l. 15-16), *ciencias básicas* (l. 21). [1 punto]
3. Expón de maneira argumentada o teu acordo ou desacordo coas ideas do texto. (Extensión aprox. 200-250 palabras) [3 puntos]
4. Segmenta morfoloxicamente as seguintes palabras e identifica o valor de cada morfema: *enganarnos* (liña 1), *visitadores* (l. 1), *favorecer* (l. 9), *laboratorios* (l. 17), *investigación* (l. 19). [1 punto]
5. No primeiro parágrafo do texto (liñas 1-6) aparecen exemplos dos tres tipos básicos de construción coordinativa: copulativa, disxuntiva e adversativa. Localízalos, identifica o seu tipo e comenta brevemente en que se diferencian. [1 punto]
6. Responde unha destas dúas preguntas (escolle só unha; extensión aprox. 200-250 palabras): [1 punto]
 - a) O galego: lingua en vías de normalización.
 - b) O galego a finais do século XX e comezos do XXI: características lingüísticas fundamentais. Contexto histórico e situación sociolingüística.
7. Responde unha destas dúas preguntas (escolle só unha; extensión aprox. 400 palabras): [2 puntos]
 - a) A prosa do primeiro terzo do XX: as Irmandades e o Grupo Nós (narrativa, ensaio e xornalismo).
 - b) A literatura do exilio entre 1936 e 1975: poesía, prosa e teatro.